

Чжан МІНЬ,*orcid.org/0000-0002-9977-5353**аспірантка кафедри теорії та історії музики**Харківської державної академії культури**(Харків, Україна) 1185810164@qq.com*

КОМПОЗИТОР ШИ ГУАННАНЬ: ДО ПИТАННЯ ЖАНРОВО-СТИЛЬОВОЇ ПЕРІОДИЗАЦІЇ МУЗИЧНОЇ ТВОРЧОСТІ

Стаття присвячена висвітленню панорами життя і діяльності відомого китайського композитора Ши Гуаннаня та здійсненню жанрово-стильової періодизації його творчості. В роботі розкриваються основні віхи музичної біографії видатного митця, а також аналізується його значення і внесок у розвиток сучасної музичної культури Китаю, й зокрема в становлення жанрів опери і популярної пісні. Відзначається, що в його монументальних творах (насамперед в опері «Скорбота за померлими») ясно простежуються поєднання китайських національних народно-пісенних традицій з композиційними методами і музичними формами європейського класичного оперного мистецтва.

Наголошується, що внесок Ши Гуаннаня в музичну культуру Китаю, й зокрема в жанрову сферу китайської популярної пісні та її оновлення, по-праву є істотним і визначальним. Адже завдяки митцю, як відзначають дослідники, китайська популярна пісня 1970–80-х років суттєво позбавилася зайвою перенасиченістю рисами революційної і пропагандистської пісні, а також збагатилася багатьма новими стильовими рисами, властивими сучасній європейській поп- і рок-музиці, що сприяло цього традиційного для китайської культури жанру на новий художній і професійний рівень.

Представлена жанрово-стильова періодизація композиторської творчості Ши Гуаннаня, яка ясно поділяється на декілька життєвих періодів, що відзначені очевидним домінуванням в них тих чи інших музичних жанрів. Тож, здійснена в роботі періодизація музичної творчості Ши Гуаннаня в жанрово-стильовому аспекті пропонується у вигляді чотирьох періодів його творчої біографії. Перший період – допрофесійний (до 1956 р., тобто до вступу в музичний коледж), що характерний авторським аматорством у жанрі дитячої і популярної пісні, а також першими спробами в інструментальних жанрах. Другий період – професійного становлення (1957 – початок 1960-х рр.) – час навчання в коледжі та консерваторії на композиторському відділенні та яким можна відзначити як «різножанровий» період творчості митця. Третій період – творчої активності (початок 1960-х – 1970-ті рр.), що припадає на часи Культурної революції та початку «доби відкритості» та за жанровим визначенням характеризується як пісенний період. Четвертий період – творчої зрілості (1980-ті рр.) – час роботи композитора в монументальних жанрах.

Наголошується, що музична творчість Ши Гуаннаня, й зокрема в таких жанрових напрямках, як популярна пісня, опера та балет, в сучасному музикознавстві залишається вельми актуальною щодо подальших, більш ретельних наукових досліджень. А зазначена проблематика потребує більш глибокої уваги, насамперед в аспекті виявлення і розуміння специфіки взаємодії і синтезу китайських національно-пісенних традицій із жанровими канонами європейської академічної музики, що яскраво представлено в музичній творчості відомого китайського композитора Ши Гуаннаня та виявляється доволі своєчасною і перспективною для окремої наукової роботи.

Ключові слова: музичне мистецтво Китаю, китайські композитори, композиторська творчість, Ши Гуаннань, періодизація творчості, жанр і стиль, пісня, опера.

Zhang MIN,*orcid.org/0000-0002-9977-5353**PhD student at the Department of Theory and History of Music**Kharkiv State Academy of Culture**(Kharkiv, Ukraine) 1185810164@qq.com*

COMPOSER SHI GUANNAN: ON THE QUESTION OF GENRE-STYLE PERIODIZATION OF MUSICAL CREATIVITY

The article is devoted to highlighting the panorama of the life and activities of the famous Chinese composer Shi Guangnan and to the genre-style periodization of his work. The work reveals the main milestones of the outstanding artist's musical biography, as well as analyzes his significance and contribution to the development of modern Chinese musical culture, and in particular to the formation of the genres of opera and popular song. It is noted that in his monumental works (primarily in the opera «Mourning for the Dead») the combination of Chinese national folk song traditions with compositional methods and musical forms of European classical opera art can be clearly traced.

It is emphasized that Shi Guangnan's contribution to the musical culture of China, and in particular to the genre field of Chinese popular song and its renewal, is rightfully significant and defining. After all, thanks to the artist, as the researchers note, the Chinese popular song of the 1970s and 80s significantly got rid of the excessive oversaturation of features of revolutionary and propaganda songs, and was also enriched with many new stylistic features characteristic of modern European pop and rock music, which promoted this genre, traditional for Chinese culture, to a new artistic and professional level.

The genre-style periodization of Shi Guangnan's compositional work is presented, which is clearly divided into several life periods marked by the obvious dominance of certain musical genres in them. Therefore, the periodization of Shi Guangnan's musical work in terms of genre and style, carried out in the work, is proposed in the form of four periods of his creative biography. The first period is pre-professional (before 1956, i.e. before entering the music college), which is characterized by authorial amateurism in the genre of children's and popular songs, as well as the first attempts in instrumental genres. The second period – of professional development (1957 – early 1960s) – the time of studying at the college and conservatory at the composition department and which can be noted as the «multi-genre» period of the artist's work. The third period of creative activity (early 1960s – 1970s), which coincides with the times of the Cultural Revolution and the beginning of the «age of openness» and is characterized by the genre definition as a song period. The fourth period – creative maturity (1980s) – the time of the composer's work in monumental genres.

It is emphasized that the musical work of Shi Guangnan, and in particular in such genres as popular song, opera and ballet, remains very relevant in modern musicology for further, more thorough scientific research. And the mentioned issue needs deeper attention, first of all in the aspect of identifying and understanding the specifics of the interaction and synthesis of Chinese national song traditions with the genre canons of European academic music, which is vividly presented in the musical work of the famous Chinese composer Shi Guangnan and turns out to be quite timely and promising for a separate scientific work.

Key words: musical art of China, Chinese composers, composer's creativity, Shi Guangnan, periodization of creativity, genre and style, song, opera.

Актуальність дослідження. Музичне мистецтво сучасного Китаю, що активно й динамічно розвиваються сьогодні в усіх академічних і популярних жанрах, демонструє собою яскраве взаємопроникнення і взаємодію різних континентальних і національних традицій і культур. Саме тому, в міжнародному музикознавстві останнім часом усе частіше актуалізуються питання наукового осмислення цього мистецтва, й зокрема композиторської творчості провідних китайських митців, яка здебільшого фокусується останніх на вдалому переломленні елементів унікальної й багатовікової національної китайської музики та досвіду європейського класичного музичного мистецтва. Але, не зважаючи на зазначену актуалізацію, різноманітні питання системного вивчення специфіки китайської національної музики, й особливо доробку сучасних композиторів Китаю, створеного в академічних жанрах, залишаються ще не до кінця дослідженими. В даному аспекті цінним поживним ґрунтом для сучасної музикознавчої науки постає музична творчість відомого китайського композитора Ши Гуаннаня, який у другій половині ХХ століття здійснив свій очевидний і вагомий мистецький внесок у розвиток музичної культури Китаю, зокрема в монументальні жанри музики (опера, балет).

Аналіз досліджень. Життя і музична творчість видатного китайського композитора Ши Гуаннаня в загальних рисах висвітлюється здебільшого в друкарських джерелах та міжнародних інтернет-ресурсах інформаційного й культурологічного спрямування. Більш ґрунтовні роботи в цьому

аспекті належать окремим китайським дослідникам, зокрема: Мін Янь «Від співака доби до народної музиканта. До 70-річчя від дня народження Ши Гуаннаня та 20-річчя від дня його смерті» (明岩, 2010) та Гао Чжаньсян «Художній шлях Ши Гуаннаня. До концерту вокальних творів Ши Гуаннаня» (高佔祥, 1990). Оперному доробку Ши Гуаннаня присвячені такі роботи: Хуївен Сяо «Лірико-психологічна драма «Жаль за минулим» у дзеркалі свого часу: Лу Сін – Ши Гуаннань» (Хуївен Сяо, 2023) та «Опера Ши Гуаннань «Жаль за минулим» у просторі сучасного китайського театру: актуальні аспекти інтерпретації» (Huiwen Xiao, 2022). Творчість композитора в контексті розвитку китайського оперного мистецтва також була розглянута деякими авторами, зокрема такими, як: Кай Юань День «Особливості національної стилістики в камерно-вокальній музиці китайських композиторів» (Кай Юань День, 2015) та «Особливості розкриття внутрішнього світу героя в китайській камерно-вокальній ліриці 1980-х років» (Кай Юань День, 2017). Окремі наукові роботи і розвідки, присвячені постаті Ши Гуаннаня та його творчості, були здійснені в останні роки авторкою цієї статті. Серед цих робіт: «Постать Ши Гуаннаня в контексті музичної культури Китаю другої половини ХХ століття» (Чжан Мін, 2022), «Напрями музичної творчості композитора Ши Гуаннаня» (Чжан Мін, 2022), «Композитор Ши Гуаннань та його опера «Скорбота за померлими» в контексті музичного мистецтва Китаю останньої чверті ХХ століття» (Чжан Мін, 2025).

Мета статті – висвітлити панораму життя і творчої діяльності відомого китайського композитора Ши Гуаннаня та здійснити жанрово-стильову періодизацію його творчості.

Виклад основного матеріалу. Видатний китайський композитор Ши Гуаннань народився 22 серпня 1940 року в Чунціні. Музичний талант маленького Гуаннаня проявився дуже рано, адже вже у п'ятирічному віці він вже гарно співав, з легкістю рифмував вірші та створював нескладні пісні. Так, пішовши у свої чотири роки до початкової школи (в якій директором працювала його мати), Гуаннань вже через рік відзначився як один з переможців шкільного музичного конкурсу, на якому виконав власну пісню на власний вірш «Настає весна» та отримав за неї друге місце. Разом з тим, маленькому Гуаннаню в його дитинстві не зовсім пощастило з можливістю творчо розвиватися в родинному середовищі, адже його батьки були зовсім віддалені від мистецтва (батько був професійним революціонером, брав участь у створенні комуністичної партії, а в майбутньому став відомим політичним діячем) (Shi Guangnan).

Важливою подією, що розвернула долю талановитого юнака в річище великого мистецтва, став виступ в 1956 році в його рідному місті молодіжного хору Національного радіо Китаю, у виконанні якого Ши Гуаннань почув власні пісні «Лінива Дуня» і Вальс, які він написав ще у дванадцятирічному віці та які подавалися під чужим авторством. Також, роком пізніше, світ побачив збірник китайських і зарубіжних народних пісень (під назвою «Пісні старого Літнього палацу»), який вийшов у Пекіні та в якому також містилися деякі пісенні твори Ши Гуаннаня під іншими іменами (明岩 / Мін Янь, 2010).

1956 році Ши Гуаннань вирішує присвятити своє життя музиці та готується до вступу в Центральну консерваторію, задля чого батьки купують йому стареньке піаніно і запрошують приватного вчителя. Але без повноцінної базової початкової музичної освіти шансів на вступ було мало і він закономірно провалив цей вступний іспит. Але, голова вступної комісії – декан композиторського факультету і відомий професор Цзян Дінсянь все ж таки розгледів неабиякий музичний талант і тяжіння до композиції у молодого Ши Гуаннаня (юнак виконував на іспиті також і власний фортепіанний твір «Потік») та запропонував йому навчання на двох останніх курсах коледжу при консерваторії з подальшою перспективою вступу в останню.

Під час навчання в коледжі і консерваторії (у тому числі, й на композиторському факуль-

теті), молодий митець вдало опановує теоретичні й практичні засади академічної композиції європейської традиції, що дає йому в подальшому створити низку інструментальних і оркестрових творів у класичних жанрах і формах (струнний квартет, п'єса для оркестру «Дівчинка, що розбила чашку», скрипкова п'єса «Берег річки Жуй Лу» й ін.). А фольклорні експедиції в китайську глибинку, які Ши Гуаннань відвідував з великим захопленням, сформували в нього розуміння сутності народної пісенності різних етносів своєї країни, що стало запорукою його подальшої вдалої творчої реалізації в жанрі популярної пісні (高佔祥 / Гао Чжаньсян, 1990).

На момент закінчення навчання в консерваторії Ши Гуаннань мав вже у своєму творчому доробку велику кількість власних пісень, більшість з яких вже були видані у пісенних збірниках. І саме пісня (популярна, масова, заснована на народно-пісенній культурі) стає провідним жанром творчості композитора в найближчі півтора десятиліття. В цей період митець створив низку пісень, які отримали значне поширення і популярність в суспільстві, а саме: «На полі надії», «Пісня тостів», «Якщо ти хочеш знати мене», «Виноград дозрів у турпані», «Тримай факел високо» (офіційна пісня 11-х Азіатських ігор), «Грай на бубні та співай», «Прем'єр Чжоу, де ти», «Фенікс, бамбук під місячним світлом», «Посилають білі пір'я», «Глибокі почуття». (Shi Guangnan).

Як відзначають дослідники творчості Ши Гуаннаня, значний вплив на пісенно-жанрову орієнтацію митця здійснив інший відомий китайський композитор, заступник директора Центральної консерваторії Лу Цзі, який не тільки сам був яскравим представником творців у жанрі революційної пісні, але й відіграв важливу роль у підтримці молодого Ши Гуаннаня як композитора. Так, наприклад, Лю Цзі, будучи головою Китайської музичної асоціації, на конференції, присвяченій творчості китайських композиторів у 1963 році у Нанкіні, високо і схвально відгукувався про музику тоді ще молодого Ши Гуаннаня. (明岩 / Мін Янь, 2010).

Після закінчення консерваторії Ши Гуаннань працює на посаді композитора в Тяньцзіньському театрі пісні і танцю. А далі, з 1978 року вже в Центральній філармонії м. Пекіна. У 1980-х роках Ши Гуаннань працює заступником голови Асоціації китайських музикантів (Shi Guangnan).

Найбільш яскраво пісенна творчість Ши Гуаннаня розквітає у другій половині 1970-х років, тобто після завершення Культурної революції та настання «добі відлиги і відкритості», що прине-

сла з собою певну лібералізацію не тільки в суспільне життя, а й в музичне мистецтво. А це відразу ж позначилося й на жанровій сфері китайської пісні, зокрема на актуалізації так званої художньої пісні. Так, одна з пісень Ши Гуаннаня – «Піснестів» – відразу ж поширилася по всій країні, захопила мільйони слухачів та стала справжньою одою для цілого покоління китайців.

В останнє десятиліття свого життя Ши Гуаннань помітно змінює жанрове поле своєї творчості, починаючи активно працювати в річищі монументальних жанрів. В цей час він створює балет «Легенда про білого Змія», мюзикли, а також дві опери («Скорбота за померлими» та «Цюй Юань»), в яких «...виразно поєднуються національні пісенні традиції Китаю з композиційними й драматургічними канонами сучасного європейського оперного мистецтва. І саме опера «Скорбота за померлими» Ши Гуаннаня найбільш яскраво демонструє цей художній синтез в жанровій площині видовищних мистецтв» (Чжан Мін, 2022: 362).

Опера «Скорбота за померлими» написана композитором у 1981 році та присвячена 100-річчю від дня народження видатного китайського письменника Лу Сюня. За словами дослідників – «...цей масштабний сценічний твір представляє собою яскравий синтез народної китайської опери, різних зразків пісенної творчості, масових видовищ та жанрової драматургії європейського оперного мистецтва. Композитор, який тривалий час переважно працював у сфері народно-патріотичної і популярної пісні, створив монументальний сценічний твір, в якому яскраво переплелися і національні риси, і традиції сучасної класичної опери та який ознаменував собою новий виток розвитку оперного жанру в китайській музичній культурі останньої чверті XX століття». (Чжан мін, 2025: 139).

Внесок Ши Гуаннаня в музичну культуру Китаю, й зокрема в жанрову сферу китайської популярної пісні та її оновлення, по-праву є істотним і визначальним. Адже завдяки митцю, як відзначають дослідники, китайська популярна пісня 1970–80-х років, з одного боку – значно позбавилася перенасиченістю рисами революційної і пропагандистської пісні, а з іншого – збагатилася багатьма стильовими рисами, властивими європейській поп- і рок-музики. «Музичний стиль Ши Гуаннаня є доволі мелодійним, що значно сприяє легкому його сприйняттю. Тексти пісень композитора зазвичай є ідеологічно нейтральними, але разом з тим, вони часто апелюють до тематики ідеалізованого суспільства в Китаї». (Чжан мін, 2025: 139).

Ши Гуаннань пішов з життя передчасно, у 1990 році внаслідок крововиливу в мозок та трохи не доживши до свого 50-річчя. Після смерті митця, на знак визнання його величезного внеску в музичну культуру Китаю, його ім'я було вшановано низкою нагород і пам'ятних заходів, зокрема:– присвоєнням почесних звань: «Народний музикант» (найвищої відзнаки в сфері музики в Китаї) та «Співак епохи»; присвоєння його ім'я Скеру і Концертному залу в місті Цзінь Хуа та консерваторії Чжецзянського педагогічного університету тощо; проведенням на його честь пам'ятних концертів, наукових конференцій і симпозіумів тощо. (Shi Guangnan).

Висновки. Отже, композиторська творчість Ши Гуаннаня, відомого китайського митця і музично-громадського діяча в національній музичній культурі Китаю другої половини XX століття, знаменується значним особистим внеском насамперед у розвиток жанру популярної пісні, збагативши її новими стильовими рисами і властивостями, а також в сферу академічного оперного жанру, піднявши його на той час на новий художній і професійний рівень.

Вся композиторська творчість Ши Гуаннаня, з точки зору жанрово-стильового її наповнення, ясно поділяється на декілька життєвих періодів, які відзначені очевидним домінуванням в них тих чи інших музичних жанрів. Отже, періодизація музичної творчості Ши Гуаннаня в жанрово-стильовому аспекті пропонується у вигляді чотирьох періодів його творчої біографії. *Перший* період – *допрофесійний* (до 1956 р., тобто до вступу в музичний коледж). Він характерний аматорством у жанрі дитячої і популярної пісні, а також першими спробами в інструментальних жанрах (п'єса «Потік»). *Другий* період – *професійного становлення* (1957 – початок 1960-х рр.) – час навчання в коледжі та консерваторії на композиторському відділенні. Цей період можна відзначити як «різножанровий» (струнний квартет, оркестрові й інструментальні п'єси, пісні). *Третій* період – *творчої активності* (початок 1960-х – 1970-ті рр.), що припадає на часи Культурної революції та початку «доби відкритості» – пісенний період (найбільш відомі пісні). *Четвертий* період – *творчої зрілості* (1980-ті рр.) – період монументальних жанрів (опери, балет, фортепіанний концерт).

Музична творчість Ши Гуаннаня, й зокрема в окреслених вище жанрових напрямках, в сучасному музикознавстві залишається вельми актуальною щодо подальших більш ретельних наукових досліджень. Так, зазначена проблематика потребує більш глибокої уваги насамперед в аспекті виявлення і розуміння специфіки взаємодії і син-

тезу китайських національно-пісенних традицій із жанровими канонами європейської академічної музики, що яскраво представлено в музичній творчості відомого китайського композитора Ши Гуаннаня та виявляється доволі своєчасною і перспективною для окремої наукової роботи.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кай Юань День. Особливості національної стилістики в камерно-вокальній музиці китайських композиторів. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти*. 2015. Вип. 44. С. 58–70.
2. Кай Юань День. Особливості розкриття внутрішнього світу героя в китайській камерно-вокальній ліриці 1980-х років. *Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики*. 2017. Вип. 46. С. 247–257.
3. Хуївен Сяо. Лірико-психологічна драма «Жаль за минулим» у дзеркалі свого часу: Лу Сін – Ши Гуаннань. *Fine Art and Studies*. Вип. 1. 2023. С. 112–121.
4. Чжан Мін. Постать Ши Гуаннаня в контексті музичної культури Китаю другої половини XX століття. *Культурологія та соціальні комунікації: інноваційні стратегії розвитку*: матер. міжнар. наук. конф. Харків, 2022. С. 365–366.
5. Чжан Мін. Напрями музичної творчості композитора Ши Гуаннаня. *Культура та інформаційне суспільство XXI століття*: матер. міжнар. наук. конф. Харків, 2022. С. 362–363.
6. Чжан Мін. Композитор Ши Гуаннань та його опера «Скорбота за померлими» в контексті музичного мистецтва Китаю останньої чверті XX століття. *Актуальні питання гуманітарних наук*. 2025. Вип. 86. Том 2. С. 137–140.
7. 明岩. 從朝代歌手到民謠音樂家. 致施光南誕辰70週年暨逝世20週年: 演出資料. 北京: 民間音樂, 2010年. 頁3–15.
8. 高佔祥. 施光南的藝術之路. 獻給施光南聲樂作品音樂會. People's Daily. 1990-08-25.
9. Huiwen Xiao. Shi Guangnan «Regret for the past» in the space of Modern Chinese Theater: Relevant aspects of interpretation. *Knowledge, Education, Law, Management*. 2022. № 1 (45). Pp. 79–86.
10. Shi Guangnan. URL: <https://en.knowledgr.com/04199268/%D0%A8%D0%B8%D0%93%D1%83%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%8C>
11. Shi Guangnan. URL: <https://max-k-studio.com/shi-guangnan/>
12. Shi Guangnan. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Shi_Guangnan
13. Vice-Premier Attends Concert Commemorating Late Musician. URL: http://en.people.cn/english/200009/10/eng20000910_50190.html

REFERENCES

1. Kai Yuan Day. (2015). *Osoblyvosti natsionalnoi stylistyky v kamerno-vokalnoi muzytsi kytaiskyykh kompozytoriv* [Peculiarities of national stylistics in chamber and vocal music of Chinese composers]. *Problemy vzaiemodii mystetstva, pedahohiky ta teorii i praktyky osvity*. Vyp. 44. Pp. 58–70. [in Ukrainian].
2. Kai Yuan Day. (2017). *Osoblyvosti rozkryttia vnutrishnoho svitu heroia v kytaiskii kamerno-vokalnoi liryky 1980-kh rokiv* [Peculiarities of revealing the inner world of the hero in Chinese chamber and vocal lyrics of the 1980s]. *Problemy vzaiemodii mystetstva, pedahohiky ta teorii i praktyky*. Vyp. 46. Pp. 247–257. [in Ukrainian].
3. Huiwen Xiao. (2023). *Liriko-psykholohichna drama «Zhal za mynulym» u dzerkali svoho chasu: Lu Sin – Shy Huannan* [Lyrical and psychological drama «Regret for the past» in the mirror of its time: Lu Xin – Shi Guangnan]. *Fine Art and Studies*. Vyp. 1 Pp. 112–121. [in Ukrainian].
4. Zhang Min. (2022). *Postat Shy Huannania v konteksti muzychnoi kultury Kytaiu druhoi polovyny XX stolittia*. [The figure of Shi Guangnan in the context of Chinese musical culture of the second half of the 20th century]. *Kulturolohiia ta sotsialni komunikatsii: innovatsiini stratehii rozvytku: mater. mizhnar. nauk. konf. Kharkiv*. Pp. 365–366. [in Ukrainian].
5. Zhang Min. (2022). *Napriamy muzychnoi tvorchosti kompozytora Shy Huannania* [Directions of the musical creativity of the composer Shi Guangnan]. *Kultura ta informatsiine suspilstvo XXI stolittia: mater. mizhnar. nauk. konf. Kharkiv*. Pp. 362–363. [in Ukrainian].
6. Zhang Min. (2025). *Kompozytor Shy Huannan ta yoho opera «Skorbota za pomyrlymy» v konteksti muzychnoho mystetstva Kytaiu ostannoï chverti XX stolittia* [Composer Shi Guangnan and his opera «Mourning for the Dead» in the context of Chinese musical art of the last quarter of the 20th century]. *Aktualni pytannia humanitarnykh nauk*. Vyp. 86. Tom 2. Pp. 137–140. [in Ukrainian].
7. 明岩. (2010). 從朝代歌手到民謠音樂家 [From a contemporary singer to a folk musician]. 致施光南誕辰70週年暨逝世20週年: 演出資料. 北: 民間音樂. 年. 頁3–15. [in Chinese].
8. 高佔祥. (1990). 施光南的藝術之路 [The artistic path of Shi Guangnan]. 獻給施光南聲樂作品音樂會. People's Daily. 1990-08-25. [in Chinese].
9. Huiwen Xiao. (2022). Shi Guangnan «Regret for the past» in the space of Modern Chinese Theater: Relevant aspects of interpretation. *Knowledge, Education, Law, Management*. № 1 (45). Pp. 79–86. [in English].
10. Shi Guangnan URL: <https://en.knowledgr.com/04199268/%D0%A8%D0%B8%D0%93%D1%83%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D0%B0%D0%BD%D1%8C>
11. Shi Guangnan. URL: <https://max-k-studio.com/shi-guangnan/>
12. Shi Guangnan. URL: https://en.wikipedia.org/wiki/Shi_Guangnan
13. Vice-Premier Attends Concert Commemorating Late Musician. URL: http://en.people.cn/english/200009/10/eng20000910_50190.html

Дата першого надходження рукопису до видання: 20.10.2025

Дата прийнятого до друку рукопису після рецензування: 28.11.2025

Дата публікації: 19.12.2025